

Uchwała Nr XXXIII/222/13

**Rady Miejskiej w Nowogrodzie Bobrzańskim
z dnia 27 marca 2013 r.**

w sprawie: uchwalenia Programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz
ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2013-2015.

Na podstawie art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2005 r. Nr 180 poz. 1493 z późn. zm.) uchwała się, co następuje:

§1. Uchwała się Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2013-2015 stanowiący załącznik nr 1 do uchwały.

§2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega wywieszeniu na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Miejskim w Nowogrodzie Bobrzańskim.

Zastępca Przewodniczącego Rady
Agata Dulsko
mgr Agata Dulska

Zastępca Przewodniczącego Rady
Agata Dulska
mgr Agata Dulska

**PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W
RODZINIE
I
OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W
RODZINIE
NA LATA 2013-2015**

1. Podstawa prawna programu.

Podstawowym dokumentem regulującym działania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie jest ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180 poz. 1493 z późn. zm.) . Definiuje ona pojęcie przemocy w rodzinie, określa zadania organów administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego w zakresie przeciwdziałania przemocy. Określa zasady postępowania wobec osób doznających przemocy oraz wobec jej sprawców.

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie określa dla samorządu gminnego następujące zadania:

Do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym:

- 1) opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie;*
- 2) prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;*
- 3) zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia;*
- 4) tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.*

Zadania wynikające z Programu będą realizowane na zasadach określonych również w następujących aktach prawnych:

1. ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2012 r., poz. 1231 z późn. zm.);
2. ustawa z dnia 12.03.2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2013 r., poz. 182).

Utworzenie Programu jest zgodne z założeniami Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2006 – 2016. Program opisuje zasady działania, strukturę, cele, wymienia, instytucje, organizacje, służby i środowiska włączone do systemu. Cele, działania i zadania są dostosowane do uaktualnianych, zdiagnozowanych

potrzeb. Są to zadania zarówno już wykonywane jak i prognozowane na najbliższą przyszłość.

2. Przemoc – podstawy teoretyczne.

W świetle ustawy przemoc to „jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób wymienionych w pkt 1 (członek rodziny – osoba najbliższa w rozumieniu art. 115 § 11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks Karny), w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą”.

„(...) przemoc w rodzinie narusza podstawowe prawa człowieka, w tym prawo do życia i zdrowia oraz poszanowania godności osobistej, a władze publiczne mają obowiązek zapewnić wszystkim obywatelom równe traktowanie i poszanowanie ich praw i wolności (...)” (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493, z późn. zm.).

Przemoc w rodzinie nazywana również przemocą domową, to nie tylko przemoc fizyczna ale także przemoc psychiczna, ekonomiczna, seksualna oraz zaniedbanie. Wbrew ogólnie panującym poglądom występuje ona nie tylko w rodzinach z tzw. marginesu społecznego ale także w rodzinach dobrze sytuowanych – szanowanych w środowisku. Przemoc występuje we wszystkich grupach społecznych bez względu na pochodzenie, status ekonomiczny czy wykształcenie.

Przemoc w rodzinie nie jest czynem jednorazowym, bardzo często ma długą, wieloletnią historię i powtarza się według zauważalnej prawidłowości. Cykl przemocy składa się z trzech faz następujących po sobie: faza narastającego napięcia w której to zwykle wyczuwalny jest wzrost napięcia, narastają sytuacje konfliktowe, faza ostrej przemocy w której to następuje wybuch agresji (w tej fazie najczęściej ofiary decydują się wzywać pomocy i skarżyć się) oraz faza miodowego miesiąca, w której to sprawca przeprasza ofiarę i obiecuje poprawę (w tej fazie ofiary najczęściej decydują się na wycofanie skargi na sprawcę).

Cykle takie mogą trwać przez wiele lat. Przemoc nasila się, za każdym razem jest coraz gorzej. Akty przemocy stają się coraz bardziej brutalniejsze i bardziej wyrafinowane.

Przemoc w rodzinie może być kontrolowana wyłącznie w sytuacji, gdy osoby zajmujące się tym problemem współpracują ze sobą, skutecznie wykorzystując potencjał środowiska lokalnego, w tym instytucje działające na ich terenie.

3. Przemoc w rodzinie - dane statystyczne.

Z raportu badania eksperckiego IDEABLOG z 2011r.– „Diagnoza dotycząca osób stosujących przemoc w rodzinie: komentarz do wyników badań” wynika, że dokładny pomiar skali zjawiska przemocy w rodzinie nie jest możliwy. Można jednak próbować ją oszacować za pomocą dostępnych źródeł informacji. Są nimi między innymi statystyki Policji (przeprowadzone interwencje, uruchomione procedury „Niebieskie Karty”), statystyki sądowe (orzeczenia sędziów) czy dane zbierane przez podmioty (instytucje i organizacje) udzielające pomocy specjalistycznej ofiarom przemocy w rodzinie oraz prowadzące oddziaływania wobec sprawców przemocy w rodzinie, a także ogólnopolskie badania populacyjne. Trudności w ujawnianiu przemocy w rodzinie, a co za tym idzie także w określeniu skali jej występowania, potwierdzali uczestnicy badania IDEABLOG.

Wśród ogółu dorosłych Polaków, którzy objęci zostali badaniem reprezentatywnym na temat przemocy w rodzinie, 44% z nich przyznało, że kiedykolwiek doświadczyło przemocy ze strony kogoś z rodziny/domowników (38% - przemocy psychicznej, 27% - przemocy fizycznej, a 5% - przemocy seksualnej). 32% badanych Polaków przyznało, że zdarzyło im się kiedykolwiek użyć przemocy wobec członka rodziny/domownika (26% - przemocy psychicznej, 16% - przemocy fizycznej, a 1% - przemocy seksualnej). W opinii większości badanych Polaków (59%) przemoc w rodzinie w Polsce dotyczy od 20% do 59% rodzin. Niecała jedna czwarta (23%) badanych Polaków twierdzi, że przemoc w rodzinie w Polsce dotyczy ponad 60% rodzin. Zdaniem pozostałych (12% społeczeństwa) rodzin dotkniętych problemem przemocy w rodzinie jest 19% bądź mniej.

Jak sygnalizowała część ekspertów, ich doświadczenia są zróżnicowane: przemoc w rodzinie na jednym terenie częściej ujawniana jest na wsiach, a na innym terenie – częściej w miastach.

Czynnikami, które zdaniem uczestniczących w badaniu specjalistów mają wpływ na ujawnianie przemocy w rodzinie, są:

- **wiedza i świadomość mieszkańców oraz pracowników służb zajmujących się przemocą w rodzinie** – wyobrażenia i wrażliwość społeczna, stereotypy na temat przemocy w rodzinie, umiejętność rozpoznawania sytuacji przemocy, sposobów reagowania i zgłaszania odpowiednim instytucjom;

- **zaufanie społeczne** - więzi i stosunki sąsiedzkie, solidaryzowanie się z ofiarą przemocy, kontrola społeczna, zaufanie do instytucji, profesjonalna pomoc;

- **lokalna oferta i infrastruktura instytucjonalna** – różnice w dostępności usług specjalistycznych dla ofiar i sprawców przemocy w rodzinie dla mieszkańców terenów miejskich i wiejskich, wiedza, kompetencje i wrażliwość pracowników pierwszego kontaktu dla ujawniania i rozwiązywania problemu przemocy w rodzinie.

Uczestnicy badania zajmujący się zawodowo zjawiskiem przemocy w rodzinie zgodnie twierdzili, że niemożliwe jest jednoznaczne stwierdzenie przyczyn występowania przemocy w rodzinie. Przede wszystkim wynika to z faktu, że zjawisko przemocy w rodzinie jest zawsze wynikiem wielu różnych, nakładających się czynników, które w efekcie doprowadzają do zachowań przemocowych w stosunku do najbliższych, między innymi:

- powielania wzorców przemocowych przez osoby, które same doświadczały przemocy w rodzinie;
- stereotypy dotyczące ról, praw i obowiązków poszczególnych członków rodziny;
- problemem różnego rodzaju uzależnieniami;
- problemy z komunikacją interpersonalną, nieumiejętnością radzenia sobie z napięciem, złością i kontrolowaniem agresji;
- rozluźnienie norm społecznych oraz osłabieniu autorytetu Kościoła Katolickiego w Polsce i braku alternatywy.

Na terenie gminy Nowogród Bobrzański przemoc w rodzinie występuje w rodzinach o różnym statusie społecznym, często łączy się z problemem nadużywania alkoholu, niskimi dochodami.

Prowadzone dotychczas działania informacyjne – ogólnopolskie i lokalne przyczyniły się do coraz częściej ujawnianych przypadków przemocy oraz zwiększyły świadomość społeczną na temat przemocy w rodzinie.

Na dzień 31 grudnia 2012 r. Gmina Nowogród Bobrzański liczyła 9319 mieszkańców. Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Zielonej Górze Filia w Nowogrodzie Bobrzańskim wynosiła 636, z czego 134 osoby pobierały zasiłek dla bezrobotnych.

W 2012 roku 1527 mieszkańców Gminy Nowogród Bobrzański objętych było różnorodnymi formami pomocy społecznej, co stanowi 16 % ogółu mieszkańców Gminy, z powodu przemocy pomocą społeczną objęto 34 rodziny (114 osób w rodzinach), co stanowi

7,5 % ogółu osób korzystających z pomocy społecznej w 2012 roku, w stosunku do liczby mieszkańców stanowi to 1,2 %.

Ze statystyk policyjnych wynika, że na terenie gminy Nowogród Bobrzański w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 roku przeprowadzone zostały interwencje domowe, z czego założono 44 „Niebieskie Karty”.

Zgodnie z danymi z Wydziału Prewencji Komendy Wojewódzkiej Policji w Gorzowie Wlkp. liczba interwencji dotyczących przemocy w rodzinie zakończonych wypełnieniem formularza „Niebieska Karta - A” w powiecie zielonogórskim w I półroczu 2011r. wyniosła 371 egzemplarzy, natomiast w I połowie 2012r. liczba ta spadła do 282 wypełnionych formularzy.

Liczba przeprowadzonych interwencji domowych Policji.

	2009	2010	2011
interwencje domowe ogółem	573 834	586 062	584 279
w tym dotyczące przemocy	81 415	83 488	70 867

Według danych z Prokuratury Okręgowej z Gorzowa Wielkopolskiego ilość zgłaszanych przestępstw z art. 207 k.k. zmniejsza się w kolejnych latach. Ze statystyk Posterunku Policji w Nowogrodzie Bobrzańskim wynika, że w 2012 roku wszczęto 10 postępowań z art. 207 k.k., aktów oskarżenia – 8, umorzenia (brak znamion, danych) – 5, odmowa wszczęcia postępowania – 2, środki zapobiegawcze – 1.

Z danych Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Nowogrodzie Bobrzańskim wynika, że w minionym roku prowadzono czynności w 52 sprawach w przedmiocie uzależnienia. Skierowano do sądu o wskazanie placówki leczniczej 17 wniosków, z czego 7 dotyczyło sprawców przemocy w rodzinie.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zielonej Górze w 2011 i 2012 roku przeprowadziło program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie. Ogółem w programie w latach 2011-2012r. wzięło udział 10 osób.

4. Działalność Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds.

Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Nowogrodzie Bobrzańskim w latach 2010-2012r.

W październiku 2010 r. Uchwałą Nr LVII/361/10 Rady Miejskiej w Nowogrodzie Bobrzańskim przyjęto „Gminny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na terenie Gminy Nowogród Bobrzański w latach 2010-2012”.

Podjęte działania w ramach ww. programu były zgodne z harmonogramem realizacji, spowodowały osiągnięcie założonych wcześniej efektów:

- zjawisko przemocy w rodzinie było systematycznie monitorowane i diagnozowane poprzez coroczne sprawozdania z Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w tym Punkt Pomocy Rodzinie, roczne sprawozdanie z realizacji Programu, badania ankietowe w placówkach oświaty oraz w ramach rejestrów wewnętrznych Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego na podstawie „Niebieskich Kart”;
- informowanie i edukowanie mieszkańców – w tym celu została opracowana i wydana ulotka informacyjna dotyczące przemocy i miejsc pomocowych na terenie Gminy Nowogród Bobrzański jak również rozpowszechniano wszelkie dostępne materiały edukacyjne dotyczące przemocy tj. ulotki i plakaty,
- zwiększenie dostępności i efektywności działań profilaktycznych przez programy edukacyjne adresowane do dzieci i młodzieży, realizowane w szkołach przez pracowników oświaty jak również warsztaty dla rodziców realizowane przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- podniesienie kompetencji zawodowych pracowników służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie przez uczestnictwo w licznych szkoleniach, seminariach, konferencjach o tematyce przeciwdziałania przemocy,
- zapewnienie pomocy członkom rodzin, w których występuje przemoc poprzez zapewnienie profesjonalnej pomocy psychologicznej i prawniczej, prowadzenie Punktu Wsparcia Rodzinie, realizację programów korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie, ochronę ofiar przemocy w rodzinie poprzez zapewnienie schronienia w mieszkaniach chronionych przy współpracy z OIK, pracą socjalną.

Gminny Zespół Interdyscyplinarny w skład, którego wchodzi : przedstawiciele pomocy społecznej, Policji, służby zdrowia, oświaty, gminnej komisji rozwiązywania

Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata

problemów alkoholowych, sądu oraz organizacji pozarządowych powołany został Zarządzeniem Burmistrza Nowogrodu Bobrzańskiego w dniu 20 czerwca 2011 r.

W styczniu 2011 r. zgodnie z realizacją założonych zadań utworzone zostało stanowisko Koordynatora ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Nowogrodzie Bobrzańskim.

W czerwcu 2011 r. zawarto porozumienie o współpracy w Gminnym Zespole Interdyscyplinarnym między poszczególnymi podmiotami.

Łącznie liczba Niebieskich Kart – A w okresie od 2011 do 2012 roku które wpłynęły do Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego to 49 formularzy.

W okresie od 2011 do 2012 roku podczas 80 spotkań Grup Roboczych podejmowane były działania na rzecz 33 rodzin.

5. Cele i działania programu.

Celem głównym programu jest zmniejszenie rozmiaru przemocy w rodzinach na terenie Gminy Nowogród Bobrzański poprzez:

- Poszerzenie wiedzy na temat rozmiarów przemocy w rodzinie.
- Podniesienie poziomu wrażliwości społecznej na zjawisko przemocy domowej.
- Zwiększenie kompetencji i wiedzy służb społecznych zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej oraz promowanie metod wychowawczych bez przemocy. Dostarczenie wiedzy i kompetencji społecznym dzieciom i młodzieży.
- Zmianę zachowań i postaw osób stosujących przemoc, zmierzająca do ograniczenia lub zakończenia przemocy w rodzinie.
- Wspieranie ofiar w radzeniu sobie z problemem przemocy, przerwanie cyklu przemocy, zapobieganie kolejnym aktom przemocy w rodzinie.
- Poprawę warunków organizacyjnych do udzielania skutecznej pomocy ofiarom przemocy w rodzinie.
- Szybkie i skuteczne przerwanie aktów przemocy w rodzinie.

DZIAŁANIA PROGRAMU		
PROFILAKTYKA	WSPARCIE	INTERWENCJA
1. Działania diagnozujące 2. Działania informacyjne 3. Działania edukacyjne	1. Działania korekcyjno- edukacyjne dla osób stosujących przemoc 2. Działania terapeutyczne dla osób doznających przemocy	1. Działania pomocowe dla osób doznających przemocy 2. Działania interwencyjne kierowane do osób stosujących przemoc

PROFILAKTYKA – DZIAŁANIA DIAGNOZUJĄCE

CEL: Poszerzenie wiedzy na temat rozmiarów przemocy w rodzinie.

SPOSÓB REALIZACJI	REALIZATORZY GŁÓWNI	TERMIN REALIZACJI	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA
Gromadzenie informacji na temat rozmiarów zjawiska przemocy na terenie gminy Nowogród Bobrzański.	Posterunek Policji Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w tym Punkt Pomocy Rodzinie Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Podmioty realizujące procedurę „NK”	Zadania stałe realizowane corocznie.	W ramach bieżącej działalności.
Bieżące monitorowanie miejsc pomocowych.	Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie	Zadania stałe realizowane corocznie.	
Monitorowanie sytuacji rodzin dotkniętych przemocą oraz identyfikacja na terenie gminy Nowogród Bobrzański ofiar przemocy i sprawców (z podziałem na kategorie ofiar).	Posterunek Policji Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w tym Punkt Pomocy Rodzinie Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie	Zadania stałe realizowane corocznie.	
Zbieranie informacji na temat potrzeb szkoleniowych dla pracowników „pierwszego kontaktu”.	Posterunek Policji Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w tym Punkt Pomocy Rodzinie Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie	Zadania stałe realizowane corocznie.	

PROFILAKTYKA – DZIAŁANIA INFORMACYJNE

CEL: Podniesienie poziomu wrażliwości społecznej na zjawisko przemocy domowej.

SPOSOB REALIZACJI	REALIZATORZY GŁÓWNI	TERMIN REALIZACJI	ZRÓDŁA FINANSOWANIA
Przeprowadzenie kampanii społecznych oraz konferencji.	Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w tym Punkt Pomocy Rodzinie Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Organizacje pozarządowe	Okresowe kampanie realizowane lokalnie. Okres prowadzonych kampanii ogólnokrajowych.	W ramach bieżącej działalności oraz środki z budżetu Gminy i pozyskane z innych źródeł, w tym pozabudżetowych.
Prowadzenie w szkołach zajęć uświadamiających zagrożenia płynące z przemocy w rodzinie oraz propagujących zachowania sprzyjające pozytywnym postawom w rodzinie.	Szkoły	Zadania stałe .	
Przygotowywanie i udostępnianie materiałów informacyjnych	Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie Media lokalne w tym Gazeta Nowogrodzka oraz strona internetowa Urzędu Miejskiego	Zadania stałe. Zadania stałe realizowane corocznie.	

<p>Przygotowanie i upublicznienie rocznych sprawozdań dotyczących zjawiska przemocy.</p>	<p>Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w tym Punkt Pomocy Rodzinie Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Organizacje pozarządowe Posterunek Policji</p>	<p>Do końca marca każdego roku za rok poprzedni.</p>	
--	--	--	--

PROFILAKTYKA – DZIAŁANIA EDUKACYJNE

CEL: Zwiększenie kompetencji i wiedzy służb społecznych zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej oraz promowanie metod wychowawczych bez przemocy. Dostarczenie wiedzy i kompetencji społecznym dzieciom i młodzieży.

SPOSOB REALIZACJI	REALIZATORZY GŁÓWNI	TERMIN REALIZACJI	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA
Organizacja szkoleń i innych działań adresowanych do grup zawodowych zajmujących się przemocą w rodzinie oraz kierowanie na dostępne formy dokształcania, w tym pełne lub częściowe ponoszenie związanych z tym kosztów.	Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w tym Punkt Pomocy Rodzinie Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Posterunek Policji Podmioty realizują procedurę „NK”	Zadanie stałe.	W ramach bieżącej działalności.
Gromadzenie i udostępnianie publikacji dotyczących przemocy w rodzinie.	Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie Podmioty realizują procedurę „NK” Biblioteka Miejska	Zadania stałe.	
Edukacja przedmałżeńska i rodzinna w tym szkoła dla rodziców dotycząca problemów przemocy w rodzinie.	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Poradnia Rodzinna	Zadania stałe.	W ramach bieżącej działalności i środków pozyskanych z innych źródeł w tym pozabudżetowych.
Edukacja dzieci i młodzieży w zakresie specyfiki konfliktu, radzenia sobie ze stresem i agresją własną i innych.	Przedszkola i Szkoły	Zadania stałe.	W ramach bieżącej działalności oraz środków na zajęcia pozalekcyjne.

WSPARCIE – DZIAŁANIA KOREKCYJNO-EDUKACYJNE DLA SPRAWCÓW

CEL: Zmiana zachowań i postaw osób stosujących przemoc, zmierzająca do ograniczenia lub zakończenia przemocy w rodzinie.

SPOSOB REALIZACJI	REALIZATORZY GŁÓWNI	TERMIN REALIZACJI	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA
Realizowanie specjalistycznego programu dla sprawców przemocy.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie	Zadania stałe.	Budżet powiatu.
Utworzenie i prowadzenie grup wsparcia dla sprawców oraz udzielanie wsparcia indywidualnego.	Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	Zadania stałe.	Środki z budżetu a także pozyskiwane z innych źródeł.

WSPARCIE – DZIAŁANIA TERAPEUTYCZNE DLA OFIAR

CEL: Wspieranie ofiar w radzeniu sobie z problemem przemocy, przerwanie cyklu przemocy, zapobieganie kolejnym aktom przemocy w rodzinie.

SPOSOB REALIZACJI	REALIZATORZY GŁÓWNI	TERMIN REALIZACJI	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA
Opracowanie i realizacja programów terapeutycznych dla ofiar przemocy w rodzinie.	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w tym Punkt Pomocy Rodzinie Inne podmioty uprawnione, na zlecenie (placówki wsparcia dziennego) Organizacje pozarządowe	Zadania stałe.	Budżet gminy, a także pozyskane z innych źródeł, w tym pozabudżetowe.
Utrzymanie i tworzenie nowych miejsc udzielających pomocy osobom doznającym przemocy w rodzinie.	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w tym Punkt Pomocy Rodzinie Inne podmioty uprawnione, na zlecenie (placówki wsparcia dziennego) Organizacje pozarządowe	Zadania stałe.	Budżet gminy, a także pozyskane z innych źródeł, w tym pozabudżetowe.

INTERWENCJA – DZIAŁANIA POMOCOWE DLA OFIAR

CEL: Poprawa warunków organizacyjnych do udzielania skutecznej pomocy ofiarom przemocy w rodzinie.

SPOSOB REALIZACJI	REALIZATORZY GŁÓWNI	TERMIN REALIZACJI	ZRÓDŁA FINANSOWANIA
Kontynuowanie i doskonalenie współpracy między instytucjami wspierającymi ofiary przemocy w rodzinie.	Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w tym Punkt Pomocy Rodzinie Posterunek Policji Oświata, Ochrona zdrowia, Sąd	Zadania stałe.	W ramach bieżącej działalności.
Tworzenie warunków umożliwiających ofiarom przemocy otrzymanie w pierwszej kolejności mieszkań socjalnych.	Społeczna Komisja Mieszkaniowa	Zadania stałe.	
Dostęp do usług prawnych i psychologicznych.	Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w tym Punkt Pomocy Rodzinie Organizacje pozarządowe	Zadania stałe.	Środki z budżetu miasta lub powiatu, a także pozyskane z innych źródeł, w tym pozabudżetowe.
Rozwiązywanie konfliktów rodzinnych poprzez udział osób trzecich, w tym mediatorów.	Organizacje pozarządowe	Zadania stałe.	Środki na bieżącą działalność, środki z budżetu miasta lub powiatu, a także pozyskane z innych źródeł, w tym pozabudżetowe.

INTERWENCJA – DZIAŁANIA INTERWENCYJNE KIEROWANE DO SPRAWCÓW PRZEMOCY

CEL: Szybkie i skuteczne przerwanie aktów przemocy w rodzinie.

SPOSOB REALIZACJI	REALIZATORZY GŁÓWNI	TERMIN REALIZACJI	ZRÓDŁA FINANSOWANIA
Izolowanie sprawców od ofiar na podstawie odrębnych przepisów.	Sąd Rejonowy Posterunek Policji Prokuratura Rejonowa	Zadania stałe.	W ramach bieżącej działalności.
Stosowanie procedury „Niebieskiej Karty”.	Posterunek Policji Prokuratura Rejonowa Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w tym Punkt Pomocy Rodzinie Oświata Ochrona zdrowia Organizacje pozarządowe Sąd Rejonowy-kuratorzy	Zadania stałe.	W ramach bieżącej działalności.

WSKAŹNIKI REALIZACJI PROGRAMU:

1. Liczba „Niebieskich Kart”;
2. Liczba interwencji w sprawach przemocy;
3. Liczba udzielonych usług prawnych, psychologicznych i socjalnych w związku z przemocą;
4. Liczba ofiar przemocy korzystających z systemu wsparcia;
5. Liczba osób objętych edukacją na temat zjawiska przemocy w rodzinie;
6. Liczba zrealizowanych godzin zajęć edukacyjnych na temat przemocy;
7. Liczba sprawców przemocy objętych działaniami korekcyjno-edukacyjnymi;
8. Wskaźniki badań ankietowych dot. przemocy;
9. Liczba i wykaz instytucji, służb, organizacji i środowisk czynnie zaangażowanych w Program;
10. Wykaz szkoleń z zakresu rozwiązywania problemów przemocy w rodzinie i liczba osób biorących w nich udział;
11. Liczba materiałów informacyjnych, w tym publikowanych w lokalnych mediach;

W oparciu o wyżej wymienione wskaźniki monitoring realizacji Programu prowadzić będą wszystkie podmioty uczestniczące w realizacji, które w zakresie swoich kompetencji realizują zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie oraz podmioty i organizacje, którym takie zadania zlecono do realizacji na podstawie stosownych umów.

Koordinację działań wynikających z niniejszego Programu prowadzi Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Nowogrodzie Bobrzańskim.